

Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Diaarinumero: VVTDno-2023-39

11.3.2024

EXAM-konsortion selvitys yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityspyyntöön vammaisen henkilön EXAM-tenttievierailuun liittyvistä järjestelyistä

Selvityspyynnön aihe

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on 9.1.2023 saanut yhteydenoton (diaarinumero VVTDno-2023-39) EXAM-konsortioon ja tenttievierailuihin liittyvässä asiassa. Yhdenvertaisuusvaltuutettu pyytää asiassa selvitystä.

Vastaukset yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityspyynnössä esitettyihin kysymyksiin 1-5

1. Vastaako Helsingin yliopiston selvitys omaa käsitystänne tilanteesta? Jos ei, miltä osin ei?

Helsingin yliopiston selvityksessä mainitaan, että "korkeakoulujen keskinäisen sopimuksen perusteella tenttievierailutilaa vierailijalle tarjoava korkeakoulu ei ole veloitettu järjestämään tenttievierailijalle erityisjärjestelyjä tentin suorittamiseen". Tarkennuksena Helsingin yliopiston selvitykseen, tapahtumaaikaan ei ole ollut voimassa olevaa sopimusta, vaan hiljainen sopimus (ks. seuraava kappale), jossa ei ole mainittu tenttievierailijalle tarjottavia erityisjärjestelyjä.

Ennen nykyistä voimassaolevaa sopimusta, yhteiskäyttöisyydessä mukana olleet korkeakoulut ovat allekirjoittaneet sopimuksen Sopimus EXAM-tenttievierailuista korkeakouluissa (LIITE 1), joka oli voimassa 31.12.2022 asti. Koska konsortiolla oli vielä tässä vaiheessa kesken yhteiskäyttöisyyteen liittyvien sopimusdokumenttien laatiminen, päätettiin yhteisesti todeta, että 1.1.2023 jatketaan sopimuksettomassa tilassa ja voimassa olisi hiljainen sopimus. Tämä tarkoitti sitä, että yhteiskäyttöisyyteen liittyen jatkettaisiin kuten jo päättyneen sopimuksen voimassaoloaikana. Tästä hiljaisesta sopimuksesta kerrotaan EXAM-konsortion kehittäjäryhmän kokouksessa 26.1.2023 (https://video.csc.fi/media/t/0_juqdv0i8 kohta 1:10:00-1:12:00).

Sopimus EXAM-tenttievierailuista korkeakouluissa -sopimuksessa ei ole erikseen ollut mainintaa yksilöllisistä järjestelyistä, mutta yleisesti konsortiossa on ollut yhteinen ymmärrys siitä, että yksilöllisiä järjestelyjä ei järjestetä tenttievierailun kohdekorkeakoulussa vaan niistä vastaa opiskelijan kotikorkeakoulu.

EXAM-konsortion johtoryhmän nimeämä yhteiskäyttöisyyden tuoteistamisen työryhmä teki aktiivisesti töitä koko vuoden 2022. Työryhmä sai johtoryhmältä mandaatin valmistella yhteiskäyttöisyydelle toimiva palvelumalli sekä määritellä palvelulle kustannustenjakomalli. Tehtävänä oli myös laatia valmista sopimustekstiä. Työryhmän työskentelyä (mukaan lukien kustannustenjakomalli) esiteltiin johtoryhmälle 20.5.2022.

EXAM-konsortion johtoryhmä on hyväksynyt yksimielisesti yhteiskäyttöisyyteen liittyvät sopimusdokumentaatiot kokouksessaan 23.5.2023. Sopimukset on allekirjoitettu korkeakoulujen toimesta sähköisesti 3.10.2023.

Lisätietoja EXAM-konsortion toiminta- ja päätöksentekomallista sekä EXAM-järjestelmän yhteiskäyttöisyydestä LIITE

2. Katsotteko, ja millä perustein, että kysymys ei ole yhdenvertaisuuslain 13 §:ssä tarkoitettusta välillisestä syrjinnästä, kun erityisjärjestelyjä tarvitsevat opiskelijat eivät pysty hyödyntämään tenttievailuja?

Käytäntö on asianmukainen välillisen syrjinnän kiellon näkökulmasta. Opiskelijoiden kotikorkeakoulut pystyvät toteuttamaan osaamisen arvioinnin siten, että erityisjärjestelyitä tarvitsevilla opiskelijoilla on samanlaiset mahdollisuudet opintojakson suorittamiseen kuin muillakin opiskelijoilla. Tenttievailu on opiskelijalle lisäpalvelu, joka ei ole mahdollista kaikissa tenteissä ja jonka saatavuus riippuu tenttitilojen sijainnista ja käytössä olevien tenttievailukoneiden määrästä suhteessa kysyntään. Korkeakouluille tenttievailu on vapaavalintainen toiminnallisuus.

EXAM-konsortion vastuulla on EXAM-järjestelmän tekninen toteutus ja yleinen palvelun konsepti. Jokainen jäsenkorkeakoulu vastaa omista tenttitiloistaan valvonnan ja laitteiston osalta sekä palveluista opintojen suorittamiseen liittyen.

3. Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus tehdä yhdenvertaisuuslain 15§:ssä tarkoitettuja kohtuullisia mukautuksia. Millä perusteella katsotte, että vammaisten opiskelijoiden tarvitsemia kohtuullisia mukautuksia ei tenttievailuihin liittyen ole velvollisuutta tehdä?

Vastuu yhdenvertaisuuslain 15 §:ssä tarkoitettujen kohtuullisten mukautusten tekemisestä on EXAM-konsortion näkemyksen mukaan koulutuksen järjestäjällä eli kotikorkeakoululla.

Tapahtuma-aikaan voimassa olleessa, EXAM-konsortion hiljaisessa sopimuksessa, ei ole erikseen mainittu yksilöllisiä järjestelyjä. Yksilöllisiä järjestelyjä on pystytty toteuttamaan EXAM-järjestelmässä siten, että opiskelijalle luodaan henkilökohtainen tentti pidemmällä tenttiajalla tai opiskelijan tenttikonetta vaihtamalla ja sijoittamalla opiskelija tenttitilassa esim. rauhallisempaan kohtaan.

4. Miten arvioitte asiaa yhdenvertaisuuslain 6 §:n mukaisen yhdenvertaisuuden edistämisveloitteen näkökulmasta?

Jokaisella EXAM-konsortion korkeakoululla on koulutuksen järjestäjänä yhdenvertaisuuslain mukainen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. EXAM-konsortio ei toimi koulutuksen järjestäjänä, mutta pyrkii kehittämisessä huomioimaan jäsenkorkeakoulujen velvoitteet ja kehittämistoiveet siihen liittyen.

EXAM-järjestelmän saavutettavuus on auditoitu opiskelijan käyttöliittymän osalta tammikuussa 2023 ja saavutettavuuskorjauksia on tehty ja tehdään aina versiopäivitysten yhteydessä. Lisäksi EXAM-järjestelmän omakone-tenttityyppi tukee yksilöllisiä järjestelyjä osaamisen arvioinnissa. Omakonetentti-tenttityyppi on niin ikään EXAM-järjestelmän vapaavalintainen toiminnallisuus, joka on otettava käyttöön erikseen.

5. Onko teillä muita seikkoja, jotka haluatte saattaa tietoomme huomioitavaksi tämän asian käsittelyssä?

Tapahtuma-aikaan voimassa olleen, konsortion yhteisen ohjeistuksen (Wiki-sivut) mukaisesti, opiskelijan vastuulla on ollut selvittää kohdekorkeakoulun EXAM-tenttitilojen käytänteet, ohjelmistoresurssit ja käytösäännöt sekä arvioida niiden soveltuvuus tentin suorittamiseen ennen tenttievailuvarauksen tekemistä.

EXAM-konsortio on reagoinut tilanteeseen ja pyrkinyt yhtenäistämään opiskelijoille suunnattua viestintää, koska korkeakoulujen itse ylläpitämässä ohjeissa on ilmennyt eroavaisuuksia. Korkeakoulujen tueksi EXAM-konsortio on julkaissut tammikuussa 2024 tenttievailuohjeen pohjan tenttievailuun saapuvien ja lähtevien opiskelijoiden ohjeistamiseksi korkeakouluissa, ja pyytänyt korkeakouluja varmistamaan ohjeiden yhdenmukaisuuden omilla sivuillaan. Ohjeessa kerrotaan, että tenttievailuihin ei ole mahdollisuuksia järjestää yksilöllisiä lisä- tai erityisjärjestelyjä.

Allekirjoitukset

EXAM-konsortion puheenjohtaja
Rika Nakamura
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

EXAM-konsortion projektipäällikkö
Henna Toivola
CSC – Tieteen tietotekniikan keskus

Sopimus EXAM-tenttavierailuista korkeakouluissa
Sopimus hyväksytty EXAM-konsortion kokouksessa 17.9.2021

Allekirjoittaneet korkeakoulut sopivat EXAM-tenttitilojen yhteiskäytöstä seuraavaa.

1 Yhteistyön tarkoitus ja sopimuksen osapuolet

EXAM-järjestelmään on kehitetty tenttavierailuominaisuudet, joita hyödyntäen opiskelijoiden on mahdollista suorittaa opintoihinsa kuuluvia oman korkeakoulunsa (jäljempänä ”kotikorkeakoulu”) tenttejä myös muiden korkeakoulujen (jäljempänä ”vierailukorkeakoulu”) tenttitiloissa. Tähän sopimukseen voivat liittyä kaikki suomalaiset EXAM-konsortioon kuuluvat korkeakoulut.

Sopimus on hyväksytty samanasaisena kaikkien EXAM-tenttavierailuun liittyneiden korkeakoulujen kanssa. Sopimuksen käytännön hallinnointia hoitaa EXAM-konsortion johtoryhmä ja sen kulloinenkin puheenjohtaja sekä erillisen toimeksiantosopimuksen perusteella konsortion valitsema EXAM palveluntarjoaja (jäljempänä ”palveluntarjoaja”). Konsortion jäsenet valitsevat palveluntarjoajan EXAM-konsortiosopimuksen päätöksentekomenettelyn mukaisesti. Kukin konsortion jäsen laatii palveluntarjoajan kanssa samansisältöisen toimeksiantosopimuksen ja henkilötietojen käsittelyä koskevan sopimuksen tämän sopimuksen kohdassa 7 kuvatusti.

Palveluntarjoaja ylläpitää konsortion puolesta yhteiskäyttöpalvelua ja ajantasaista luetteloa tenttavierailupalveluun liittyneistä ja palvelua tarjoavista korkeakouluista sekä sivustoa, jonka avulla tenttavierailuun hakeutuva opiskelija voi etsiä itselleen soveltuvan tenttitilan ja tarvittavat ohjelmistot sisältävän laitteen tentin suorittamiseksi.

2 EXAM Tenttavierailupalvelun käyttöönoton edellytykset

Teknisenä edellytyksenä palvelun käyttämiselle on se, että tenttavierailun tarjoava korkeakoulu on ottanut käyttöönsä EXAM-version, jossa tenttavierailuominaisuudet ovat mukana, ja avannut tenttitilojen ja -koneiden varausmahdollisuuden ja mahdollistanut kirjautumisen tenttikoneille sekä EXAM-järjestelmäänsä myös muiden korkeakoulujen opiskelijoille. Korkeakoulu tekee toimeksiantosopimuksen palveluntarjoajan kanssa, kun sillä on valmius tenttavierailuverkostoon liittymiseen. Palveluntarjoaja liittyy korkeakoulun tämän jälkeen yhteiskäyttöpalveluun.

Korkeakoulut ylläpitävät suosituksia ja ohjeita tenttikoneita ja niiden varustusta ja ohjelmistoja koskien, tavoitteenaan mahdollistaa tenttavierailun mahdollisimman laaja hyödynnettävyys.

3 Tenttitilan varaaminen, tenttiin ilmoittautuminen ja tentin suorittaminen

Korkeakoulut, joissa tenttavierailuominaisuudet on otettu käyttöön, mahdollistavat kaikille yhteistyökorkeakoulujen opiskelijoille tenttikoneen varaamisen tenttitaloistaan. Lähtökohta on, että tilan ja tenttikoneen ollessa yhteiskäytössä, tulee sen olla kenen tahansa opiskelijan varattavissa, ja varauksen myötä opiskelija saa käyttöoikeuden tenttitilaan. Vierailukorkeakoulu vastaa siitä, että

ilmoittautuneella opiskelijalla on kulunvalvonnallisesti mahdollisuus päästä tenttitilaan tenttavierailulle määriteltynä aikoina.

Kun kotikorkeakoulu on liittynyt yhteiskäyttöpalveluun, opiskelijan on teknisesti mahdollista varata tenttavierailu mihin tahansa oman korkeakoulunsa EXAM-tenttiin, jota hänen opiskeluoikeutensa koskee. Opiskelijan vastuulla on kuitenkin selvittää ennen varauksen tekemistä, soveltuvatko vierailukorkeakoulun tenttitilan ohjelmistoresurssit tentin suorittamiseen. Tentin laatijan vastuulla on kirjata tentin tietoihin mahdolliset tentin suorittamiseen liittyvät ohjelmistovaatimukset tai -rajoitteet. Tenttitiloista ja niissä käytettävissä olevista ohjelmistoista on tiedotettava tenttavierailua suunnitteleville.

Tenttitilojen varauskäytännöt ja varattavissa olevat ajat päätetään korkeakoulukohtaisesti.

Ilmoittautumisen yhteydessä opiskelijaa informoidaan tenttitilaisuuden valvontakäytännöistä. Ilmoittautuminen edellyttää opiskelijalta valvontakäytäntöjen hyväksymistä.

Tenttitilaisuudessa on varmistettava, että vieraileva opiskelija pääsee tenttikoneelle esimerkiksi yleistunnuksella tai automaattikirjautumisella.

4 Tenttivalvonnan periaatteet

Korkeakoulut järjestävät tenttavierailijoiden tenttitilaisuuden valvonnan vastaavalla tavalla kuin omien opiskelijoidensa valvonnan. Valvonta voi sisältää esimerkiksi reaaliaikaista valvontaa, pistokokein suoritettavia henkilöllisyyden tarkistuksia sekä tallenteiden jälkikäteistä tarkastelua.

Tenttitilaisuudet tallennetaan videotaltioinnilla, suositeltavaa on käyttää äänellistä tallennusta. Käyttöoikeus valvontamateriaaliin on ainoastaan vierailukorkeakoulun määrittelemillä henkilöillä työtehtäviensä perusteella. Lisäksi kotikorkeakoulun määräämille henkilöille voidaan pyynnöstä järjestää vilppiepäilyn tai muun epäasiallisen käytöksen selvittämiseksi mahdollisuus saada käyttöönsä kyseisen tentin tallenteen vilppiepäilyä koskeva osuus kohdan viisi (5) mukaisesti.

Tenttitilaisuuden tallenteita säilytetään korkeakouluissa kaikkien opiskelijoiden osalta samojen sääntöjen mukaisesti. Palveluntarjoaja ylläpitää tietoa korkeakoulujen tallenteiden säilyttämisaikoista korkeakoulujen käyttöön. Korkeakoulut ilmoittavat mahdollisista muutoksista, ja niistä tiedotetaan muita korkeakouluja. Epäiltäessä vilppiä tai muuta epäasiallista käytöstä tallenteet säilytetään vierailukorkeakoulussa kuitenkin vähintään niin pitkään, kunnes tarvittavat otteet tallenteesta tai tieto muutoin tallenteen sisällöstä on toimitettu kotikorkeakoulun käyttöön. Vierailukorkeakoulun yhteyshenkilö toimittaa otteen sähköisestä tallenteesta tietoturvallisesti kotikorkeakoulun yhteyshenkilölle.

Kotikorkeakoulussa tallenteet säilytetään niin pitkään, kunnes vilppiepäilyn tai muusta epäasiallisesta käytöksestä johtuva hallinnollinen käsittely on kokonaisuudessaan päättynyt ja tietojen arkistolain mukaiset säilytysajat päättyvät. Tallenteita ja niiden käyttöä valvotaan tietoturvallisella tavalla.

5 Vilppitapausten ja muun epäasiallisen käytöksen käsittelyn periaatteet

Kotikorkeakoulu vastaa vilppiepäilyn tai muuta epäasiallista käytöstä koskevan epäilyn käsittelystä ja seuraamusten määrittämisestä opiskelijalle. Vierailukorkeakoulu raportoi havaitsemistaan epäilyistä kotikorkeakoululle ja antaa sille tarvittavat tiedot epäilyn selvittämiseksi.

Mikäli tenttitilaisuuden valvonnan yhteydessä epäillään vilppiä tai muuta epäasiallista käytöstä, vierailukorkeakoulun nimeämä tenttitilaisuuden valvoja kirjaa epäilyn ja informoi siitä kirjallisesti opiskelijan kotikorkeakoulun yhdyshenkilöä. Kotikorkeakoulun yhdyshenkilö vie epäilyn kotikorkeakoulun hallinnolliseen käsittelyyn, jonka yhteydessä opiskelijaa informoidaan epäilystä.

Mikäli epäily syntyy tenttisuoritusta arvioitaessa, arvioija ottaa yhteyttä kotikorkeakoulun yhdyshenkilöön. Kotikorkeakoulun yhdyshenkilö ottaa edelleen yhteyttä vierailukorkeakoulun yhdyshenkilöön, jos vierailukorkeakoululta tarvitaan tietoja epäilyn selvittämiseksi. Tarvittaessa vierailukorkeakoulu voi tarkistaa valvontatallenteet omien ohjeidensa mukaisesti.

6 Opiskelijan tenttavierailujen rajoittaminen

Vierailukorkeakoulu voi vakavan tai toistuvien väärinkäytösten, häiriöiden tai toistuvien tenttitilaisuuteen saapumatta jäämisten (peruuttamatta tenttiä) vuoksi tai muusta vastaavasta syystä kieltäytyä määrääjäksi, enintään vuodeksi ottamasta opiskelijaa suorittamaan sähköisiä tenttejä omiin tiloihinsa. Kielto ei koske muiden korkeakoulujen tarjoamia tenttavierailumahdollisuuksia.

7 Henkilötietojen käsittely

Osapuolet käsittelevät sähköiseen tenttavierailuun liittyviä henkilötietoja seuraavasti:

Tentti-ilmoittautuminen

Opiskelija tekee tenttavierailua varten tentti-ilmoittautumisen kotikorkeakoulunsa tenttijärjestelmässä. Tentti-ilmoittautumisen yhteydessä vierailukorkeakoululle välitetään tenttikoneen ja tenttitilan varaamiseksi tarvittavat tiedot, joiden osalta vierailukorkeakoulu toimii rekisterinpitäjänä. Kotikorkeakoulu informoi opiskelijaa tietojen välittämisestä ennen tietojen siirtämistä.

Tentin suorittaminen

Tenttisuorituksen alkaessa opiskelija kirjautuu vierailukorkeakoulun EXAM-tenttipalveluun. Opiskelijan tenttitilaisuuteen liittyen sekä vierailukorkeakoulun että kotikorkeakoulun järjestelmiin tallennetaan opiskelijan HAKA-kirjautumisessa välitettävät tiedot, tenttitilaisuuden ajankohta ja tieto, onko varaus käytetty. Näiden osalta kumpikin toimii itsenäisenä rekisterinpitäjänä. Tenttivastausten osalta kotikorkeakoulu toimii rekisterinpitäjänä, eikä tenttivastauksia tallenneta vierailukorkeakoulun tenttijärjestelmään.

Tenttivalvonta

Vierailukorkeakoulu toimii omissa tiloissaan suoritettavien tenttien valvonnan osalta rekisterinpitäjänä samoin perustein kuin omien opiskelijoidensa osalta.

Mikäli vierailukorkeakoulun omassa valvonnassa tai kotikorkeakoulussa tapahtuvan tentin tarkastuksen yhteydessä herää vilppiepäily, vierailukorkeakoulu toimittaa tarvittaessa tietoturvalisillä tavalla kotikorkeakoululle joko tiedon, ettei mitään vilppiin viittaavaa ole tallentunut valvontatallenteelle, tai vain sellaisen otteen tallenteesta, josta käy ilmi mahdollinen vilppiepäily. Tällaisen henkilötietojen luovutuksen perusteena on yleinen etu. Tutkintokoulutuksen ja ammattipätevyyden hankkimiseen liittyvien koulutusten osalta yleinen etu edellyttää mahdollisuutta tietojen luovutukseen, eikä vilppiepäilyn selvittämiseen liittyvien tietojen luovutus voi olla riippuvainen esimerkiksi opiskelijan suostumuksesta. Sama koskee myös muuta korkeakoulujen tarjoamaa koulutusta.

Kotikorkeakoulun tulee kertoa opiskelijoilleen tietosuojailmoituksessa, että tenttavierailua käytettäessä kotikorkeakoulu voi saada vilppiepäilyyn liittyen tallenteen tai muun selvityksen tilanteesta. Vierailukorkeakoulujen tietosuojailmoituksissa tulee huomioida tenttavierailujen yhteydessä tapahtuva henkilötietojen käsittely mukaan lukien mahdollinen tallenteen luovutus kotikorkeakoululle vilppiepäilytapauksissa.

Palveluntarjoajan rooli ja henkilötietojen käsittelyn asetelma

Palveluntarjoaja ylläpitää EXAM-konsortioon liittyneiden korkeakoulujen puolesta yhteiskäyttöpalvelua, ja sillä on yhteiskäyttöpalvelun sisältämiin henkilötietoihin tarpeen vaatiessa pääsy (ns. admin-tunnusten avulla esimerkiksi teknisen vian korjaustilanteessa). Kukin korkeakoulu tekee toimeksiantosopimuksen (mukaan lukien henkilötietojen käsittelyä koskeva sopimus) palveluntarjoajan kanssa, kun sillä on valmius tenttievailuverkostoon liittymiseen. Palveluntarjoaja liittyy korkeakoulun tämän jälkeen yhteiskäyttöpalveluun.

Palveluntarjoaja ylläpitää EXAM-konsortioon liittyneiden korkeakoulujen puolesta myös sivustoa, jonka avulla tenttievailuun hakeutuva opiskelija voi etsiä itselleen soveltuvan tenttitilan ja tarvittavat ohjelmistot sisältävän laitteen tentin suorittamiseksi. Edellä kuvatussa tilanteessa palveluntarjoaja toimii henkilötietojen käsittelijä -roolissa käsitellen EXAM-tenttiin hakeutuvien opiskelijoiden hakuhistoriatietoja ylläpitämällään sivustolla kunkin rekisterinpitäjän lukuun.

Kaikki EXAM-yhteiskäyttöpalvelun toteuttamisessa käytettävät järjestelmätoimittajat tai palveluntarjoajat tulkitaan henkilötietojen käsittelijöiksi, jos niillä on edes teoreettinen pääsy EXAM-yhteiskäyttöpalvelun tietoihin.

Kukin EXAM-konsortioon liittynyt korkeakoulu itsenäisenä rekisterinpitäjänä on vastuussa siitä, että se on laatinut käyttämiensä henkilötietojen käsittelijäksi katsottavien järjestelmätoimittajien tai palveluntarjoajien kanssa henkilötietojen käsittelysopimukset GDPR:n artiklan 28 mukaisesti.

Rekisteröidyn oikeudet

Kukin korkeakoulu vastaa rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta ja muista tietosuojalainsäädännössä asetettujen velvoitteiden noudattamisesta siltä osin kuin toimii itse rekisterinpitäjänä.

8 Kustannusten hyvittäminen korkeakoulujen kesken

Yhteiskäyttöisten tenttitilojen käyttäminen on opiskelijoille maksutonta. Yhteiskäyttöisten tenttitilojen käytöstä ei peritä maksuja korkeakoulujen välillä 31.12.2022 saakka.

EXAM-tenttievailujärjestelmään liittyneet korkeakoulut arvioivat ennen aikajakson päättymistä, siirrytäänkö yhteiskäyttöisten tenttitilojen käytössä kustannusten hyvittämiseen korkeakoulujen välillä ja /tai opiskelijoilta tenttijärjestelyistä perittäviin maksuihin. Päätös asiasta tehdään EXAM-johtoryhmässä 30.6.2022 mennessä. Jatkossa maksuista päätetään tarvittaessa, ja ne tulevat voimaan aikaisintaan 6kk päätöksestä. Poiketen kohdan 10 Sopimuksen voimassaolo ja irtisanoutuminen irtisanoutumisen voimaantulosta, maksujen muuttuessa irtisanomisaika on 6kk.

9 Muut sopimusmääräykset

Siltä osin, kuin tässä sopimuksessa ei ole nimenomaisesti toisin sovittu, sovelletaan EXAM-konsortiosopimuksen vastaavia sopimusmääräyksiä.

10 Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan sen allekirjoitushetkellä.

Kullakin sopijapuolella on oikeus irtisanoutua sopimuksesta kirjallisesti viimeistään heinäkuun 31. päivänä, jolloin irtisanoutuminen tulee voimaan seuraavan lukuvuoden päättyessä heinäkuun 31. päivänä. Sopimuksesta irtisanoutuneen korkeakoulun opiskelijoilla ei ole irtisanoutumisen voimaantulopäivästä lähtien mahdollisuutta suorittaa tenttejä muissa korkeakouluissa, sillä irtisanoutunut korkeakoulu poistetaan yhteiskäyttöpalvelusta.

Tenttivalvonnan sähköiset tallenteet säilytetään kuitenkin sopimuksen päättymistilanteessakin vierailukorkeakoulun oman käytännön mukaisesti siten, että jokaisen tenttievierailupalvelussa suoritettun tentin valvontatiedot ovat kotikorkeakoulun saatavilla tarvittaessa tämän sopimuksen mukaisesti myös, vaikka tämän sopimuksen voimassaoloaika vierailukorkeakoulun osalta olisikin jo päättynyt.

11 Allekirjoitukset

Tämän sopimuksen ajantasainen versio ja allekirjoitustiedot ovat saatavilla EXAM-konsortion työskentelyalueelta: <https://wiki.eduuni.fi/x/OgnVAw> .

LIITE 2

EXAM-konsortio on 28 suomalaisen korkeakoulun muodostama yhteistyöverkosto. Konsortion tehtävänä on tarjota sähköisen arvioinnin järjestelmä ja kehittää sen toimintoja kustannustehokkaasti. Konsortio hankkii tässä tarkoituksessa ylläpito- ja kehitystyöhön liittyviä palveluita ulkopuoliselta palveluntuottajalta (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus).

Konsortion toiminnasta ja päätöksistä vastaa johtoryhmä. Johtoryhmän alaisuudessa toimii työvaliokunta. Työvaliokunta vastaa johtoryhmässä päätettävien asioiden valmistelusta. Järjestelmän kehittämisestä vastaa järjestelmän pääkäyttäjistä koostuva kehittäjäryhmä sekä heistä nimetty viiden hengen tuoteomistajaryhmä.

Konsortion sopimusdokumentaation valmistelusta vastasi työvaliokunnan lisäksi erikseen johtoryhmässä 18.3.2022 nimetty yhteiskäyttöisyyden tuotteistamistyöryhmä. Tähän kuului jäseniä sekä johtoryhmästä että kehittäjäryhmästä.

EXAM-järjestelmä on kansallinen sähköisen näytön suorittamisen ja arvioinnin järjestelmä, joka mahdollistaa monipuolisen ja joustavan osaamisen osoittamisen ja arvioinnin. EXAM-konsortio ylläpitää järjestelmän käyttöohjeita konsortion [Wiki-sivuilla](#).

EXAM-järjestelmän yhteiskäyttöisyys on järjestelmän toiminnallisuus, joka voidaan ottaa käyttöön korkeakoulujen omissa EXAM-asennuksissa. Yhteiskäyttöisyys sisältää yhteistentti-tenttityypin sekä tenttievierailu-toiminnallisuuden.

- Yhteistentti on tentti, jonka tentaattorit eri korkeakouluista luovat ja arvioivat, ja jonka opiskelijat eri korkeakouluista suorittavat EXAM-järjestelmässä. Yhteistentin voi toteuttaa myös yhden korkeakoulun tenttinä.
- Tenttievierailussa opiskelija suorittaa oman korkeakoulunsa tentin (kotikorkeakoulu), toisen EXAM-tenttievierailua käyttävän korkeakoulun (kohdekorkeakoulu) valvotussa tenttitilassa. Tenttievierailussa voi suorittaa EXAM-järjestelmän yleisiä tenttityyppejä sekä yhteistenttejä.

Vuonna 2023 yhteiskäyttöisyydessä mukana olevia korkeakouluja oli 22 ja paikkakuntia, joissa tenttievierailu oli mahdollista 24.

EXAM-järjestelmän omakonetentti -tenttityyppi sisältää kaksi eri versiota: avoimen omakonetentin ja rajoitetun omakonetentin. Avoin versio mahdollistaa tenttikoneen muiden ohjelmistojen käytön ja yleisesti materiaalin käytön tentin aikana. Rajoitetussa tentissä tenttikoneen muu käyttö rajataan Safe Exam Browserin kautta. Omakonetentti -tenttityyppi on ollut korkeakoulujen pilottikäytössä syksystä 2020 lähtien.